

Allt vi får från får

Filmens innehåll

Vi är på Överjärva gård i Solna utanför Stockholm. På den här gården finns många får – och det är just om får och om allt vad fåren ger oss, som den här filmen ska handla om!

Vi träffar Ulla, som tar hand om fåren på gården. Hon visar och berättar om hur det går till när fåren får sina söta små lamm. Vi lär oss att det finns olika raser av får och lamm i Sverige, till exempel Gotlandsfåret och Finullsfåret. Vi träffar också Madelene som visar och berättar om hur vallhundar jobbar. Slutligen ska vi också lära oss om det som fåren ger oss människor! Som olika sorters ull – och mjölk!

Programmet är indelat i kapitel:

- Inledning (00:00 - 01:07)
- Får - Olika raser (01:08 - 02:12)
- På våren – Lammen föds (02:13 - 06:23)
- På sommaren – Fåren betar ute (06:24 - 06:51)
- På vintern – Fåren i fårhuset (06:52 - 07:32)
- Vallhundar – Hjälper till (07:33 - 09:36)
- Idissla - Ett sätt att äta (09:37 - 09:59)
- Vår och höst – Fåren klipps (10:00 - 11:07)
- Ull - Olika sorter (11:08 - 11:35)
- Olika saker - Från fåren (11:36 - 12:09)
- Hur gör man garn? (12:10 - SLUT)

Undervisningen i biologi ska behandla följande centrala innehåll enligt läroplan i lågstadiet:

- Årstidsväxlingar i naturen och hur man känner igen årstider. Djurs och växters livscyklar och anpassningar till olika årstider.
- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter.

Undervisningen i biologi ska behandla följande centrala innehåll enligt läroplan i mellanstadiet:

- Djurs, växters och andra organismers liv.

Filmfakta

Ämne: Biologi

Ålder: Från 7 år (L, M)

Speltid: 13 minuter

Svenskt tal med svensk text som tillval

Produktion: Barrefelt Produktion, Sverige

Inlärningsmål:

- Att lära sig om hur får lever på en gård och vad vi människor får från fåren.
- Att lära sig om fårens livscykel och anpassning.
- Att lära sig om fårens egenskaper.

Allt vi får från får

Innan filmen

Vad vet vi?

Gör en gemensam tankekarta där eleverna får berätta om vad de vet om får.

Gissa ordet

Låt eleverna först själva sedan i par försöka förklara följande begrepp:

lamm	ull
dräktig	juver
bagge	spenar
bonde	bete

Diskussionsfrågor

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp klassen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna.

Följande frågor är indelade i kapitelordning.

Inledning (00:00 - 01:07)

- Vad kallas hondjur av får?
- Vad kallas handjur av får?
- Vad kallas den lilla fårungen?

Får - Olika raser (01:08 - 02:12)

- Nämn några raser av får som lever i Sverige.
- Hur kan fårens päls se ut?

På våren – Lammen föds (02:13 - 06:23)

- Hur länge är en tacka dräktig?
- Vilken årstid brukar lammen födas?
- Vad heter det när lammen tar mjölken från mammas spenar?
- Hur säger mamman ifrån när lammet inte ska få dricka mjölken längre?
- Varför måste vissa lamm få sin mjölk i nappflaskor?
- Varför öronmärks fåren?
- Hur känner tackan och lammet igen varandra?
- Vad innebär det när fåren "bräker"?

På sommaren – Fåren betar ute (06:24 - 06:51)

- Vad innebär det att fåren "går på bete"?
- Vad äter fåren när de går på bete?
- Vilka saker behöver bonden hålla koll på när fåren går på bete?

På vintern – Fåren i fårhuset (06:52 - 07:32)

- När bor fåren i fårhuset?
- Vad måste bonden se till att fåren får när fåren är i fårhuset?
- Vad är ensilage?
- Varför får fåren en saltsten att slicka på?

Vallhundar – Hjälper till (07:33 - 09:36)

- Vad är en vallhund?
- Varför behövs vallhundar?
- Vad är ett "kommando"?
- Vilka kommandon använder Madeleine i filmen med sina vallhundar?
- Hur använder Madeleine sin visselpipa?
- Varför är får bra att använda som betesdjur?

Idissla - Ett sätt att äta (09:37 - 09:59)

- Vad är idissla? Hur går det till när ett får idisslar?
- Beskriv hur ett får ser ut och beskriv vad orden "mule", "svans", "klövar" och "ull" är för något.

Vår och höst – Fåren klipps (10:00 - 11:07)

- Med vilka verktyg kan man klippa fåren?
- Varför har får ull? Hur hjälper ullen dem?

Ull - Olika sorter (11:08 - 11:35)

- Beskriv hur ullen kan se ut och kännas från olika raser.

Olika saker - Från fåren (11:36 - 12:09)

- Vad är ylle?
- Vad kan man göra av ull?
- Vad kan man göra av fårskinn?

Hur gör man - garn? (12:10 - SLUT)

- Vad innebär det att ullen kardas?
- Vad är en spinnrock?
- Hur gör man garn idag?
- Vilka andra saker kan du komma på som vi får från får?

Efter filmen

Gissa ordet

Låt eleverna titta på begreppen igen. Behöver de justera något eller gissade de orden rätt från början? Behöver de undersöka några begrepp ytterligare genom att leta i andra källor?

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Solfilm Media AB. Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.

Allt vi får från får

Uppgifter

Gör ett arbete om en ras

Gör ett arbete om en fårras som du vill veta mer om. Vad är det för sorts får? Hur stort är det och var lever det? Hur är det anpassat för den miljö det lever i? Vilken sorts ull har fåret? Vad får vi människor från fåret?

Gör en liten tidning eller en presentation i datorn om ditt djur. Leta information på internet, i böcker och i tidskrifter. Skapa faktarutor, rita eller skriv ut/klipp ut bilder som du klistrar in i din tidning eller presentation. Snart har klassen ett eget bibliotek med olika får.

Allt vi får från får

Vad får vi egentligen från får? Ta med din nya kunskap hem. När du är hemma ska du skriva ned allt du kommer på som du har hemma, som är gjort av något som kommer från får. Nästa dag i skolan kan ni prata i klassen om vad ni har hittat!